SINDIKAT KRIMINALISTIČKE POLICIJE
Nehajska 7, 10000 Zagreb
SKP - OIB: 81963583820 http://www.skp.hr

SKP-I-02-3/2024	**Način slanja:** teklićem/poštom	**Datum:** 28.5.2024.	**Broj tiskanih primjeraka: 6**

Naslovljeno :

- **Ministarstvo unutarnjih poslova RH, n. p. potpredsjednika Vlade RH i ministra unutarnjih poslova, g. Davora Božinovića**
- **Ministarstvo unutarnjih poslova RH, Ravnateljstvo policije, n. p. glavnog ravnatelja policije, g. Nikole Miline**
- **Ministarstvo unutarnjih poslova RH, Uprava kriminalističke policije, n. p. pomoćnika glavnog ravnatelja policije i načelnika uprave, g. Antonia Gerovca**

Poziv na broj:	**Broj stranica: 5**	**PRILOZI:**

PREDMET: Represija prema policijskim službenicima kroz dvojbeno određivanje istražnog zatvora, odgovori na pitanja, traže se

Poštovana gospodo, potpredsjedniče Vlade Republike Hrvatske, glavni ravnatelju policije i načelniče Uprave kriminalističke policije,

iz informacija objavljenih u javnim glasilima upoznati smo da je u kaznenom postupku protiv petorice policijskih službenika PU sisačko-moslavačke Optužno vijeće zagrebačkog Županijskog suda USKOK-u dalo rok od četiri mjeseca da optužnicu u tome predmetu doradi te podigne novu optužnicu ili će se u protivnom smatrati da je USKOK odustao od kaznenog progona protiv kazneno prijavljenih petorice policijskih službenika.

S tim u vezi bez ikakve namjere utjecaja na spomenuti postupak moramo konstatirati kako hodogram ovog kaznenog postupka kojeg prenose mediji podsjeća na već viđeni scenarij iz listopada 2023. godine, kada su ti isti mediji pisali o slučaju uhićenja četvero policijskih službenika PU splitsko-dalmatinske od kojih je za njih troje bio određen istražni zatvor u trajanju od 21 dan. S obzirom na tada raspoloživa saznanja očekivani epilog u tome slučaju je bio da su svi kazneno prijavljeni policijski službenici PU splitsko-dalmatinske oslobođeni u disciplinskom postupku, dok je USKOK obustavio kazneni postupak protiv istih zbog nedostatka dokaza, znakovito sve u tišini i bez medijske pažnje, što prilikom njihovog uhićenja nije bio slučaj. Bez obzira na ishod postupka, ovi policijski službenici kao i njihove obitelji će trajno nositi stigmu i nakon ovog događaja više neće biti isti, dok se trenutna situacija pravne nesigurnosti uzrokovana ovakvim slučajevima već jasno negativno odražava na obavljanje naših redovnih službenih zadaća.

Sindikat kriminalističke policije je s događajem u PU sisačko-moslavačkoj upoznat u mjeri koliko su o tome izvijestili mediji i smisao našeg obraćanja nije prozivanje nekoga, niti nastupanje u svrhu obrane bilo koga. Smisao je zaštita digniteta policije i onda kada taj dignitet narušavaju sami policijski službenici, zaštita policijskih službenika u njihovom svakodnevnom postupanju te poziv na mudro i racionalno

odlučivanje u svim situacijama osobito kada je u pitanju represivno djelovanje prema policijskim službenicima. Smatramo da javnost, uključujući i druge policijske službenike na koje će odluke donesene u konkretnoj situaciji imati velikog utjecaja, od Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: MUP) moraju biti informirani o svim bitnim elementima spornih događaja, a što je moguće učiniti i bez narušavanja tajnosti i probitka istrage u slučaju PU sisačko-moslavačke dok je u slučaju PU splitsko-dalmatinske već trebalo izvršiti u najmanju ruku nadzor rada ustrojstvenih jedinica koje su provodile sporno kriminalističko istraživanje.

S obzirom na to da do današnjeg dana nismo dobili odgovor na ranije konkretno postavljena pitanja koja se odnose na spomenute sporne slučajeve određivanja istražnog zatvora policijskim službenicima, pitanja ponovno postavljamo i ustrajat ćemo sve dok ne dobijemo odgovor na svako od njih:

1. Policijski službenici koji postupaju bez uvježbanih procedura postupanja, nakon ovakvih odluka osjećaju dodatnu nesigurnost. Stoga je za njih i njihov daljnji rad nužno znati koji su to elementi ostvareni u konkretnim događajima, a da opravdavaju ovu razinu represije?

2. Koliko nam je poznato uhićeni policijski službenici PU sisačko moslavačke dugi niz godina profesionalno su obavljali službu te sudjelovali u provođenju više kriminalističkih istraživanja i otkrivanju kaznenih djela koja su rezultirala uhićenjima, kaznenim prijavama i presudama. Stoga se pitamo zašto je dozvoljeno fotografiranje njihovog privođenja čime ih se dodatno nepotrebno stigmatizira, a u kojem smislu podsjećamo poslodavca na članak 35. Ustava Republike Hrvatske, ali i Kolektivnog ugovora kojim se uređuje zaštita dostojanstva državnih službenika i namještenika? Tražimo odgovor i na pitanje koja su od tri predviđena razloga iz članka 85. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima (u daljnjem tekstu: ZOPPO) bili razlog primjene sredstava za vezivanje na privedenim policijskim službenicima? Treba li onda mijenjati pravne akte koji određuju način policijskog postupanja i prava policijskih službenika te omogućiti da se zaštiti privatnost (time i sigurnost pojedinca i obitelji) policijskog službenika?

3. Iz informacija objavljenih u javnim glasilima upoznati smo da su svi događaji krenuli od stresne situacije – policijskog postupanja prema više počinitelja kaznenih djela koji su pokušali preprodati najmanje 23 kg droge marihuane uličnе vrijednosti i do 100.000 eura što samo po sebi upućuje na zaključak da je vrlo vjerojatno u konkretnom slučaju u pozadini ovog kaznenog djela ozbiljno zločinačko udruženje, što cijelom ovom događaju daje i notu apsurda s obzirom na to da USKOK i ustrojstvena jedinica MUP-a RH koja je provela kriminalističko istraživanje, kazneno progone policijske službenike kojima sud određuje istražni zatvor, u predmetu u kojem kao oštećenu stranu trenutno možemo razaznati jedino pripadnike organiziranog kriminala!? Da li je uopće razmatrana opcija da se protiv počinitelja kaznenog djela neovlaštena proizvodnja i promet drogama prema kojima su postupali policijski službenici PU sisačko-moslavačke podnese kaznena prijava za počinjenje kaznenog djela protiv zdravlja ljudi - neovlaštena proizvodnja i promet drogama iz članka 190. stavak 2. KZ/11. u vezi s kaznenim djelom počinjenje kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja iz članka 329. stavak 1. KZ/11. ?

4. Da li se policijskim službenicima koji su postupali u ekstremnoj i iznimnoj stresnoj situaciji uporabe vatrenog oružja u ikojem trenutku pristupalo kao potencijalnim žrtvama („žrtve po službenoj dužnosti") sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku ?

5. Osim zaplijenjene droge i uhićenih počinitelja kaznenog djela neovlaštena proizvodnja i promet drogama, kao rezultata postupanja policijskih službenika PU sisačko-moslavačke za koje sve objavljene informacije u javnim glasilima ukazuju da se radi o pripadnicima zločinačkog udruženja, koju su korist sebi pribavili policijski službenici svojim postupanjem i koje su posljedice ili nastala šteta njihovog postupanja ako pratimo definiciju kaznenog djela za koje se terete policijski službenici PU sisačko-moslavačke?

6. Da li smo svjesni dalekosežnih posljedica na funkcioniranje kriminalističke policije u PU sisačko-moslavačkoj obzirom da je ovim kaznenim postupkom protiv policijskih službenika PU sisačko-moslavačke, možemo reći „slomljena kičma" kriminalističke policije policijske uprave, obzirom da su koliko nam je poznato uhićeni policijski službenici PU sisačko moslavačke dugi niz godina profesionalno obavljali službu te sudjelovali u provođenju više kriminalističkih istraživanja i otkrivanju kaznenih djela koja su rezultirala uhićenjima, kaznenim prijavama i presudama?

7. Ne ulazimo u ocjenu je li u konkretnoj situaciji od strane policijskih službenika počinjeno kazneno djelo ili neki drugi oblik povrede zakona, niti ovaj Sindikat za donijeti bilo kakav stav u tom smislu raspolaže osnovnim podacima (MUP ih nije javno iznio). Međutim, za sve policijske službenike bitno je znati stoji li MUP i iza onih policijskih službenika koji su eventualno pogriješili obavljajući službene poslove, kao što iza svojih službenika stoje neka druga državna tijela koja se bave sličnim poslovima?

8. Treba li razmisliti o promjeni zakonske regulative s obzirom na odredbe članka 91. ZOPPO kojima se regulira uporaba vatrenog oružja u slučaju uhićenja ili sprječavanja bijega počinitelja kaznenih djela za koje je predviđena najmanja kazna od 10 godina zatvora, a u koju kategoriju trenutno ne spadaju teška kaznena djela kao što su ubojstvo, razbojništvo, zlouporaba droga i dr. ?

9. Očekuje li bilo tko odgovoran daljnje rasipanje sustava nakon ovoga i prethodnih sličnih događaja na koje smo već ukazivali?

10. Bi li identičan način postupanja na temelju istog skupa dokaza bio primjenjiv ako bi se radilo o sucu, državnom odvjetniku, odvjetniku, novinaru, istaknutom članu kakve udruge i slično?

11. Je li ustrojstvena jedinica koja je provela kriminalističko istraživanje prema policijskim službenicima PU sisačko-moslavačke postupala po odredbama Protokola o suradnji državnog odvjetništva i policije?

12. Vjerujemo da ne treba posebno napominjati kakve sve teške i dalekosežne posljedice za službu i građane može imati ovakva praksa. Je li nerealno očekivati da

će policijski službenici koji se nađu u situacijama da moraju upotrijebiti sredstva prisile, u strahu od ovakvih posljedica, jednostavno "okretati glavu" i tako izbjeći za njih posljedično vrlo problematičnu intervenciju? Je li interes sigurnosti građana i društva u cjelini da policijski službenici, u opravdanom i shvatljivom strahu od mogućih štetnih posljedica za sebe i svoje obitelji, čak i ako postupaju zakonito, radije izabiru nepostupanje? Kako će se to reflektirati na opću sigurnost? U kojoj će to mjeri utjecati na mlade ljude da se uopće odluče za službu?

Na kraju, ponavljamo da ovaj dopis nije glas za neodgovorne i neprofesionalne pojedince koji nisu dostojni nositi službenu iskaznicu i značku hrvatskog policajca, ovo je glas protiv instrumentalizacije instituta istražnog zatvora kao čina prekomjerne represije prema policijskim službenicima, ovo je glas za rukovodstvo MUP-a sa stavom, ovo je glas za neovisnost hrvatskog pravosuđa koje s policijom čini temelj pravne države u koju vjerujemo.

Napominjemo da jedno od osnovnih načela kaznenog postupka glasi (čl. 4. st. 1. ZKP): „Svaka radnja ili mjera ograničenja slobode ili prava utemeljena na ovom Zakonu mora biti razmjerna naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju", zbog čega pozivamo odgovorne da poduzmu dužne mjere da se ovo načelo primjenjuje i u situacijama kada su za počinjenje kaznenoga djela osumnjičeni policijski službenici.

Zaredali slučajevi „prekomjerne represije" prema policijskim službenicima ukazuju na potencijalnu opasnost diskriminacije policije u kaznenom postupku koju ne možemo prihvatiti, jer pred zakonom svi moramo biti jednaki. Ukazuju na „savijanje" državnih institucija kako bi se zadovoljila forma i apetiti javnog mišljenja, kako bi se zaštitile rukovodeće pozicije, sterilno, oštro i bez suosjećanja za privatne, obiteljske i profesionalne živote policajaca.

Zbog svega naprijed pobrojanog, dužni smo s posebnom pozornošću pratiti i tijek kaznenog postupka u slučaju policijskih službenika PU sisačko-moslavačke, a s obzirom na to da smatramo kako bi problem prekomjerne represije prema policijskim službenicima kroz učestalo dvojbeno određivanje istražnog zatvora, trenutno trebao biti bez ikakve dvojbe, na prvom mjestu policijske sindikalne agende u Hrvatskoj, te u tom smislu držimo da je krajnje vrijeme da se pozovu svi niže adresirani policijski sindikati na mobilizaciju i zajedničko djelovanje usmjerenog ka rješavanju ovog gorućeg problema.

Također, treba po tko zna koji puta ponavljati kako se u Protokolu o zajedničkom radu policije i državnog odvjetništva u kaznenim predmetima u članku 5. stavku 3. jasno navodi: **„O taktici i metodici policijskog postupanja tijekom rada na predmetu, osnovama za uhićenje i dovođenje pritvorskom nadzorniku te podnošenju kaznene prijave odlučuje policija."**

Stoga, ne bi trebalo biti teško otkriti „anomaliju u lancu odlučivanja" koji lanac je u kriminalističkoj policiji kao i u državnom odvjetništvu transparentan i jasan, dok je nedvojbeno jasno kako je postojeća anomalija odgovorna za slučajeve poput gore navedenih, jer jedino identifikacijom i uklanjanjem ove sistemske greške postići ćemo da se ovakvi događaji više nikada NEĆE ponoviti.

Zaključit ćemo ovaj dopis odredbom Ustava Republike Hrvatske iz čl. 25. koja kaže: **„Svatko tko je bio nezakonito lišen slobode ili osuđen ima, u skladu sa zakonom, pravo na odštetu i javnu ispriku."**

za Sindikat kriminalističke policije
Tomislav Štambuk
predsjednik

O TOME OBAVIJEST:
MUP RH, Uprava za ljudske potencijale, n. p. ravnatelja uprave, g. Željka Prše;
MUP RH, Kabinet ministra, Služba za unutarnju kontrolu, n. p. voditelja g. Željka Kralja
MUP REPUBLIKE HRVATSKE ✓ **Članstvu SKP-a** ✓ **Kabinetu ministra** ✓ **Upravama u sjedištu** ✓ **Ravnateljstvu policije** ✓ **Policijskim upravama** ✓ **Policijskim postajama**
MUP REPUBLIKE HRVATSKE 1. **Sindikat policijskih službenika,** 2. **Nezavisni sindikat policijskih službenika i namještenika MUP-a RH,** 3. **Opći sindikat MUP-a RH** 4. **Sindikat službenika MUP-a** 5. **Nacionalni sindikat policije** 6. **Sindikat policije Hrvatske** 7. **Nezavisni sindikat djelatnika MUP-a** 8. **Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika**

